

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 martie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Cobzac Gheorghe în numele lui Condrea Alexandru, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 ianuarie 2016,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: *14.12.2015 – 19.01.2016.*

C O N S T A T Ă :

1. La 14 decembrie 2015, la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a parvenit plîngerea depusă de către avocatul Cobzac Gheorghe în numele inculpatului Condrea Alexandru în baza art. 313 Cod de procedură penală, prin care solicită anularea ordonanței de începere a urmăririi penale intentate în privința lui Condrea Alexandru și anularea ordonanței din 30 noiembrie 2015 a procurorului din Procuratura Anticorupție, Popenco Adrian.

2. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 ianuarie 2016 plîngerea înaintată a respinsă.

Studiind materialele cauzei, audiind participanții la proces, prima instanță a notat că prevederile art. 313 alin. (2) Cod de procedură penală, stabilește care anume acte și acțiuni pot fi atacate la judecătorul de instrucție, după cum urmează:

1) refuzul organului de urmărire penală:

- a) de a primi plîngerea sau denunțul privind pregătirea sau săvîrșirea infracțiunii;
- b) de a satisface demersurile în cazurile prevăzute de lege;
- c) de a începe urmărirea penală;

2) ordonanțele privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală;

3) alte acțiuni care afectează drepturile și libertățile constituționale ale persoanei.

Tot în contextul dat, prima instanță a făcut referință și la Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție „Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale” nr. 07 din 04.07.2005, la pct. 5.1-5.3, care stipulează că *„nu orice acțiune a organului de urmărire penală sau a organului care exercită activitatea operativă de investigații poate fi atacată judecătorului de instrucție, ci doar aceea care a afectat un drept legal reglementat de legea materială sau procesuală, adică drepturi și libertăți constituționale ale persoanei...”*

Prin urmare, prima instanță a conchis că ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuït potrivit pct. 8 al Hotărîrii Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010 este un act, care presupune nu numai exercitarea drepturilor procesuale, dar restrîngerea drepturilor constituționale legale de libertatea persoanei, precum ar fi dreptul la libera circulație, ș.a.

Reieșind din cele menționate, prima instanță a ajuns la concluzia că ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuït a persoanei afectează drepturile și libertățile legale ale persoanei și legalitatea acesteia poate fi supusă controlului judiciar.

Însă, argumentele invocate de avocat în susținerea poziției sale privesc mai mult circumstanțele de fapt ale cazului, fapt care nu împuternicește judecătorul de instrucție să aprecieze aceste circumstanțe, motiv din care nu se va putea expune asupra celor invocate de către avocat în plîngerea sa.

3. Nefiind de acord cu încheierea dată, petiționarul a atacat-o cu recurs în anulare, solicitînd casarea totală a acesteia, invocînd că aceasta este ilegală afectată de viciu fundamental exprimat prin încălcarea dreptului petiționarului la un proces echitabil sub aspectul limitării accesului la justiție.

În motivarea recursului acesta invocă că bănuïala înaintată lui Condrea Alexandru nu este clară, iar cauza penală a fost pornită în lipsa bănuïelii rezonabile, fapt ce contravine art. 274 alin. (1) Cod de procedură penală.

Totodată, consideră că sunt în prezența unei încălcări grave a dreptului persoanei la un proces echitabil exprimat prin încălcarea nemijlocită a prevederilor art. 1 Cod de procedură penală.

Recurentul mai invocă că prima instanță a luat poziția acuzatorului de stat și a adus aceleași argumente de respingere a plîngerii care au fost invocate de acuzator în ordonanța de respingere a plîngerii.

Totodată, prima instanță a evitat să dea apreciere temeiului legal în plîngerea adresată, care permit contestarea actului de inițiere a urmăririi penale și anume prevederile art. 313 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală și explicațiile date în pct. 5.4 din Hotărîrea explicativă a CSJ nr. 04.07.2005.

4. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești *după epuizarea căilor ordinare de atac*.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la *judecarea cauzei*, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărîrilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Reieșind dispozițiile legale expuse mai sus, raportîndu-le la speța dată rezultă că, încheierea judecătorului de instrucție, nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărîre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, avînd ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucît acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

5. În temeiul art. 456, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Cobzac Gheorghe în numele lui Condrea Alexandru, împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 ianuarie 2016, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 29 aprilie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru